

Saksbehandler: Gia Thanh Tran

Kommunedirektør/rådmann: Vibeke Vikse Johnsen

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
036/22	Eldrerådet	22.11.2022
038/22	Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne	22.11.2022
036/22	Hovedutvalg helse og omsorg	23.11.2022
128/22	Formannskapet	05.12.2022
126/22	Kommunestyret	12.12.2022

Heldøgns omsorgsboliger

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

Kommunestyret slutter seg til at det i løpet av økonomiplanperiode 2023 – 2026 vurderes å etablere HDO-boliger i:

Skudeneshavn (Postvegen 57 og 59),
Kopervik (Torfæusgata 27-37) og
Torvastad (Bjørgevegen).

Boligene skal bemannes av fast tilknyttet personell fra hjemmetjenesten. Dersom etableringene medfører investeringsutgifter og/eller økte driftsutgifter skal det fremmes nye saker før etablering.

Eldrerådet 22.11.2022:

Behandling:

Eldrerådet ser behovet for heldøgns plasser og støtter enstemmig kommunaldirektørens forslag til vedtak.

ELD- 036/22 Vedtak:

Kommunestyret slutter seg til at det i løpet av økonomiplanperiode 2023 – 2026 vurderes å etablere HDO-boliger i:

Skudeneshavn (Postvegen 57 og 59),
Kopervik (Torfæusgata 27-37) og
Torvastad (Bjørgevegen).

Boligene skal bemannes av fast tilknyttet personell fra hjemmetjenesten. Dersom etableringene medfører investeringsutgifter og/eller økte driftsutgifter skal det fremmes nye saker før etablering.

Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne 22.11.2022:

Behandling:

Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne støtter enstemmig vedtaket.

RFM- 038/22 Vedtak:

Kommunestyret slutter seg til at det i løpet av økonomiplanperiode 2023 – 2026 vurderes å etablere HDO-boliger i:

Skudeneshavn (Postvegen 57 og 59),
Kopervik (Torfæusgata 27-37) og
Torvastad (Bjørgevegen).

Boligene skal bemannes av fast tilknyttet personell fra hjemmetjenesten. Dersom etableringene medfører investeringsutgifter og/eller økte driftsutgifter skal det fremmes nye saker før etablering.

Hovedutvalg helse og omsorg 23.11.2022:

Behandling:

Innstilling enstemmig vedtatt.

HHO- 036/22 Vedtak:

Kommunestyret slutter seg til at det i løpet av økonomiplanperiode 2023 – 2026 vurderes å etablere HDO-boliger i:

Skudeneshavn (Postvegen 57 og 59),
Kopervik (Torfæusgata 27-37) og
Torvastad (Bjørgevegen).

Boligene skal bemannes av fast tilknyttet personell fra hjemmetjenesten. Dersom etableringene medfører investeringsutgifter og/eller økte driftsutgifter skal det fremmes nye saker før etablering.

Saksutredning

Bakgrunn for saken

Høsten 2021 anskaffet administrasjonen en drifts- og ressursanalyse for pleie- og omsorgstjenestene i Karmøy kommune, arbeidet ble utført av Rune Devold AS. I arbeidet sammenlignet Devold Karmøy kommune opp mot 70 andre kommuner.

I rapporten konstateres det at med den befolkningsutviklingen Karmøy kommune har så krever det handling fra Karmøy kommune for å kunne være bærekraftig når det gjelder pleie- og omsorgstjenester. Per i dag står kommunen nesten uten et viktig trinn i omsorgstrappen, heldøgns omsorgsboliger (HDO-boliger), som er et godt tilbud for folk i startfasen på å eldes eller for de som er godt i gang med aldringen. Det rapporteres blant annet at kommunen har behov for å etablere flere heldøgns omsorgsboliger fram til 2030 for å holde tritt med befolkningsveksten hos de eldre.

Rapporten ble behandlet i kommunestyret 17. Oktober 2022 i sak 090/22 og følgende ble vedtatt:
“Kommunestyret tar drifts- og ressursanalysen til orientering. Forslag til tiltak fremmes i egen sak til kommunestyret”.

Saks- og faktaopplysninger

Store demografiske endringer gir Norge nye og mer komplekse utfordringer innen pleie og omsorg. Norge er i en situasjon med sterk vekst av innbyggere i høy alder. Over de neste tiårene vil demografien forskyves sterkt mot aldersgruppene over 67 år. Veksten i aldersgruppen over 90 år

vil være like stor som veksten i aldersgruppen for de fleste yrkesaktive mennesker (20-66 år). Allerede i 2025 vil 17 % av Karmøys befolkning være i aldersgruppen over 67 år ifølge SSB. Dette er også aldersgruppen som forbruker mest kommunale tjenester høyt i omsorgstrappen.

Økt levealder gir høyere behov for omfattende pleie og omsorg og dette vil bli en av kommunens største utfordringer de kommende årene. Behovet for boliger i kommunen som er tilrettelagt de med stort helsetap øker hvert år. I forslag til investeringsplan 2023-2032 ligger det inne 130 nye plasser med heldøgntjeneste innen 2033, i tillegg til plasser ved nye Skudeneshavn sykehjem. Omgjøring av boliger som foreslått i denne saken vil komme i tillegg.

I 2021 hadde Helse Fonna totalt 2267 utskrivningsklare liggedøgn på somatisk avdeling. Utskrivningsklare liggedøgn er et mål på antall døgn ferdigbehandlede pasienter blir på sykehuset fordi de ikke kan skrives ut direkte til sitt eget hjem eller hjemkommunen ikke hadde ledig boligtilbud med heldøgntjenester. Halvparten av Helse Fonna sine utskrivningsklare liggedøgn var for pasienter fra Karmøy kommune. Disse ekstra liggedøgnene på sykehus koster kommunen over 6 millioner kroner.

Tjenestetilbud i Karmøy kommune

Innbyggere i kommunen med behov for helse- og omsorgstjenester av et visst omfang og gjennom hele døgnet kan motta individuelle vedtak om hjemmebaserte helse- og omsorgstjenester i tillegg til et vedtak om bolig. Dette etter at andre kommunale tjenester i hjemmet, hjelpemidler og velferdsteknologi har vært utprøvd men ikke vært tilstrekkelig for å ivareta brukerens behov i ordinær bolig. En person som får heldøgns tjenestetilbud kan motta dette både i eget hjem, omsorgsbolig eller institusjon. Moderne velferdsteknologi effektiviserer tilsynsarbeidet hos enkelte brukere, med kommunikasjonsteknologi kan noen brukere motta aktive tilsyn uten oppmøte av helsepersonell i hjemmet.

Begrepet "heldøgn" knyttes til tjenestetilbud uavhengig av boform. En person som får et heldøgns tjenestetilbud fra kommunen mottar helse- og omsorgstjenester gjennom hele uken, også når det er kveld eller natt, i tillegg til helse- og omsorgstjenester og/eller arbeids, utdannings- eller aktivitetstilbud på dagtid. Det er nærhet til personal hele døgnet og det er mulig å tilkalle personal via pasientsignalanlegg og/eller trygghetsalarm. Enkelte boliger tilbyr også abonnementsordninger på måltider og vaskeritjenester.

De fleste ønsker å klare seg selv og bo i egen bolig så lenge som mulig, når flere tilbud kan gis i eget hjem (opprinnelig hjem eller omsorgsbolig) vil flere klare seg lenger i egen bolig. Boliger med heldøgnsomsorg har fast tilknyttet personell på personalbase lokalisert i boligens nærmiljø. HDO-boliger har personell tilknyttet hele døgnet som kan tilby hjelp tilpasset den enkelte beboer ut fra en faglig vurdering. Boliger med heldøgnsomsorg gir økt fleksibilitet for omsorgstjenestene slik at kommunen kan disponere HDO-boliger til brukergrupper som har størst behov.

Behov for endring

Karmøy kommune har et stort antall utskrivningsklare liggedøgn sammenlignet med andre kommuner i regionen. Dette påfører kommunen store unødige utgifter. Befolkningsframskrivninger viser at andelen eldre i kommunen stadig øker og vil belaste allerede pressede ressurser. For å være bærekraftige i kommende tider må Karmøy kommune anskaffe flere heldøgns omsorgsboliger. Dette vil kunne senke antall utskrivningsklare liggedøgn samt redusere ventetid på heldøgntilbud.

Muligheter og forslag til endring

Karmøy kommune har flere boliger som kan omgjøres til HDO-boliger. Flere av disse har i dag leietakere med ulike behov for tjenester, som for eksempel dagavdeling, hjemmetjeneste og nattpatrulje. Noen av leietakerne befinner seg høyt i omsorgstrappen og mottar mange tjenester slik at det i praksis ikke er noen forskjell på et vedtak om heldøgns omsorgsboliger sammenlignet med eksisterende vedtak. Andre boliger kan først omgjøres til HDO-boliger når vedtakene knyttet til disse boligene utgår.

Ved å omgjøre utvalgte boliger kan Karmøy kommune få boliger som er nær andre kommunale servicefunksjoner, som for eksempel hjemmetjeneste eller institusjon. En slik tilnærming vil gi kortere reisevei fra personalbasen og mer ansikt-til-ansikt-tid (ATA-tid). Dette øker effektiviteten i tjenestene og mer tid til hver enkelt bruker. Kompetansen vil i større grad samles som i seg selv vil stimulere til videre økt kompetanse, erfaringsutveksling og et mer fleksibelt tilbud ved for eksempel sykdom hos personalet.

For øyeblikket er de aktuelle boliger som kan omgjøres til HDO-boliger som følger:

- Postvegen 57 og 59 i Skudeneshavn
- Torfæusgata 27-37 i Kopervik
- Bjørgevegen 36 på Torvastad

For alle tre områder er dagens omsorgsboliger i bruk av leietakere med ulike behov for tjenester.

Skudeneshavn – muligheter

I Skudeneshavn pågår det allerede bygging av 8 nye HDO-boliger i tilknytning til det nye sykehjemmet som skal åpnes i 2023. I nær tilknytning til sykehjemmet ligger 9 omsorgsboliger i Postvegen 57 (alderspensjonatet) og 4 omsorgsboliger i Postvegen 59 (annekset). Her er det mulighet for en samling av omsorgsboliger med tilknyttet personal hele døgnet. Det er mulig å etablere abonnementsordning for måltider og vaskeritjenester. Måltider kan inntas i egen leilighet eller i fellesskap i kjøkken/kantine i foajeen i det nye sykehjemmet.

Hjemmetjenesten kan drifte med fast døgnbemanning i tilknytning til boligene med personalbase i hjemmetjenestens lokaler.

Kopervik – muligheter

I Kopervik har kommunen 11 leiligheter som befinner seg i Torfæusgata 27-37. Disse kan gjøres om til en samling omsorgsboliger med tilknyttet personal hele døgnet. Det er mulig å etablere abonnementsordning for måltider og vaskeritjenester. Måltider kan inntas i egen leilighet eller i fellesskap i kjøkken/stue i det "gamle aldershjemmet".

Hjemmetjenesten kan drifte med fast døgnbemanning i tilknytning til boligene med personalbase i hjemmetjenestens lokaler.

Torvastad – muligheter

På Torvastad er det mulighet for 14 leiligheter med personalbase, disse er lokalisert i Bjørgevegen 36 (alderspensjonatet). Det er mulig å etablere abonnementsordning for måltider og vaskeritjenester. Måltider inntas i egen leilighet da Bjørgevegen ikke har fellesareal.

Hjemmetjenesten kan drifte med døgnbemanning knyttet opp mot enhetene med fast bemanning tilstede.

Konsekvens

- Karmøy kommune vil få økt HDO-kapasiteten med 38 boliger.
- Kommunen vil i større grad kunne ta imot utskrevne pasienter og dermed redusere mengden utskrivningsklare liggedøgn på sykehus.
- Lettere å få korttidsplass når gjennomstrømmingen til avdelingen øker. Mindre brukere som venter på langtidsplass vil oppta korttidsplassene og ventelistene vil derfor reduseres.
- Redusere press på sykehjemsplasser
- Clustering av tjenester vil øke effektiviteten av tjenestene

Kommunedirektørens vurdering og konklusjon

Kommunedirektører forventer at dette forslaget vil ha en positiv samlet effekt på økonomien i tjenestoområde omsorg. Kommunedirektøren anbefaler derfor at det i løpet av økonomiplanperiode 2023 – 2026 vurderes å etablere HDO-boliger i:

Skudeneshavn (Postvegen 57 og 59),
Kopervik (Torfæusgata 27-37) og
Torvastad (Bjørgevegen).

Boligene skal bemannes av fast tilknyttet personell fra hjemmetjenesten. Dersom etableringene medfører investeringsutgifter og/eller økte driftsutgifter skal det fremmes nye saker før etablering.